

ДІАЛЕКТИЧНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРАЦІВНИКА

Потреба у науковому дослідженні виникає при наявності проблеми практики, що гостро постає у суспільному просторі. Науковець має на меті визначення задач, вирішення яких допоможе розв'язати визначену проблему. Кожна задача повинна ґрунтуватися на методі дослідження.

Загальнонаукові методи дослідження поділяють на три великі групи: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимір, експеримент, моніторинг); методи теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, уявний експеримент, формалізація, аксіоматичний метод або дедуктивно-аксіоматичний); загальні методи, використовувані як на емпіричному, так і на теоретичному рівні дослідження (абстрагування й конкретизація, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абдукція, моделювання, аналогія, історичний і логічний методи, метод графів) [1, с. 15].

Але у науковому просторі популярності набув діалектичний метод дослідження. Діалектичний метод – прийом для доказу положення, коли справжнє уявлення про цілісний об'єкт є результатом розгляду і зіставлення двох протилежних точок зору [2].

Дане дослідження має на меті розвиток освітнього потенціалу працівника в межах становлення когнітивного суспільства. Використовуючи діалектичний метод дослідження було сформовано науково-практичні рекомендації розвитку освітнього потенціалу працівника в умовах становлення когнітивного суспільства в Україні (рис. 1.1)

Рис. 1.1. Протиріччя, пов'язані з розвитком освітнього потенціалу працівника в умовах становлення когнітивного суспільства в Україні

Розробка теоретичної бази дослідження освітнього потенціалу працівника на основі міждисциплінарного підходу можлива за рахунок дослідження

сучасного погляду вітчизняних та зарубіжних науковців на визначення поняття «освітній потенціал», його складових та індикаторів розвитку.

Незважаючи на те, що поняття освітній потенціал було об'єктом дослідження багатьох гуманітарних наук, єдиного визначення цього поняття, що повністю передає його сутність не існує. Автором запропоновано наступне його визначення: *освітній потенціал працівника* – унікальні можливості, сформовані у результаті систематичного засвоєння знань, умінь і навичок, під впливом світогляду та пізнавальних інтересів, які можуть бути використані для вирішення якоїсь задачі або досягнення певної мети.

З метою конкретизації поняття була побудована когнітивна карта представлена на рис. 1.2.

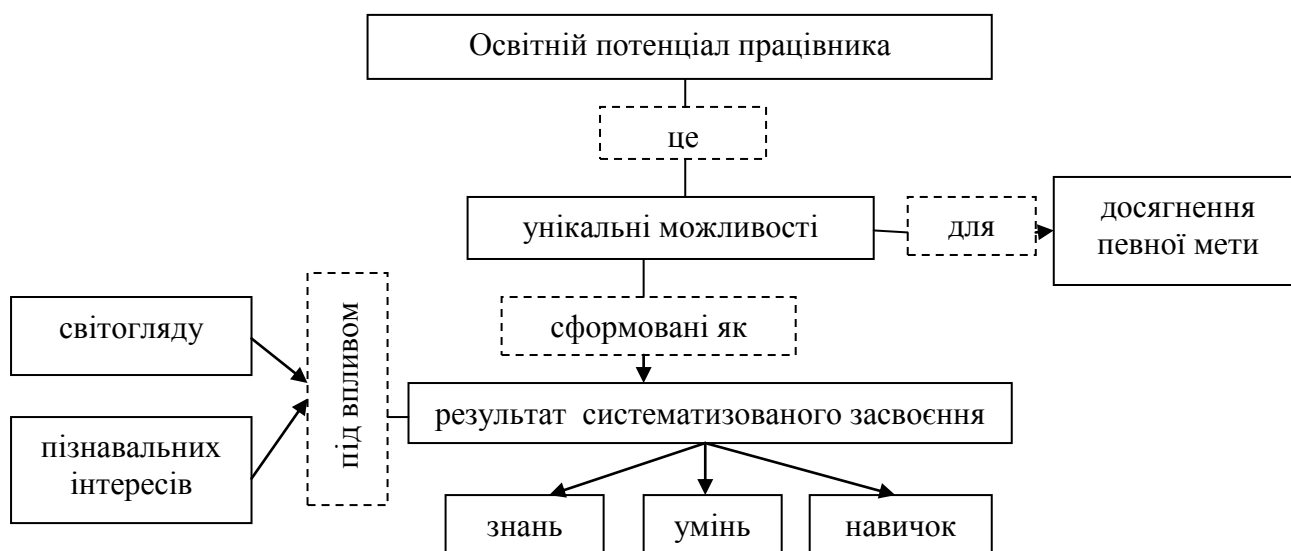

Рис 1.2. Когнітивна карта поняття «освітній потенціал працівника»

Переходячи до наступних рекомендацій щодо зняття протиріч:

обґрунтування технології діагностики мотиваторів освітнього потенціалу працівника можливе за рахунок визначення можливих мотиваторів кожного з працівників, що спонукають до максимізації їх трудового внеску у процес виробництва. Діагностика мотиваторів планується за допомогою методу анкетування;

обґрунтування кількісно-якісних критеріїв оцінки освітнього потенціалу (працівника, підприємства, регіону, суспільства) та рекомендацій щодо

політики контролю його якості. Поняття освітній потенціал може мати як кількісні, так і якісні критерії оцінки. Формування рекомендацій щодо політики якості освітнього потенціалу можливе за рахунок аналізу нормативно-правових актів, що контролюють діяльність освітніх заходів, та процесу здобуття освіти;

обґрунтування та розробка методичного підходу до діагностики освітнього потенціалу працівника можливе за рахунок формування методик інформаційних систем забезпечення процесу діагностики складових показників освітнього потенціалу та визначення загального рівня його розвитку;

обґрунтування методичного забезпечення формування та рекомендацій розвитку освітнього потенціалу (працівника, підприємства, регіону, суспільства) можливе за рахунок визначення напрямків оновлення освітнього потенціалу (працівника, підприємства, регіону, суспільства) в умовах становлення когнітивного суспільства;

обґрунтування рівня інформатизації між ринком праці та освітніми закладами можливе за рахунок отримання єдиного розуміння сутності освітнього потенціалу та уточнення нормативно-правової бази, що забезпечує та задає стандарти процесу освіти.

Таким чином, діалектичний метод дослідження процесу розвитку освітнього потенціалу працівника в умовах становлення когнітивного суспільства в Україні дозволив визначити координати його проблемного простору, подальше вирішення якого планується під час написання дисертаційної роботи.

Література:

1. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. – Х.: НТУ "ХПІ", 2009. – 142 с.

2. Полный словарь иностранных слов, вошедших в употребление в русском языке. – Попов М., 1907 режим доступу: <http://dic.academic.ru>.